Groepsimmuniteit nodig tegen besmetting van de geest

Posted on 13 juni 2020 by Coen de Jong

De Corona-crisis rekt maatschappelijke en psychologische grenzen ver op. Nederlanders accepteren de inperking van de open samenleving, ernstige persoonlijke economische schade en lege verhalen van politici . Dat tast de collectieve geest van de samenleving aan.

Vanaf half maart tot 1 juni leefde Nederland onder een gedachtendictatuur – met het keurmerk van het RIVM – waarin de regering ons leven tot in de kleinste details dicteerde, reguleerde en beperkte. Media, parlement en de sociale sfeer gingen vrijwillig op non-actief, als in een collectieve psychose.

Verbazingwekkend snel verloor de Nederlandse samenleving het vermogen tot zelfstandig nadenken. In plaats daarvan kwamen dogma's over Anderhalve Meter, De Wetenschap en geld voor Essentiële Bedrijven. Democratie, rechtstaat, vrijheden, uitoefening van religie en het belang van geestelijke gezondheid verdwenen naar de achtergrond – als opoffering voor een Hoger Doel.

De Omwenteling

Op 1 juni – Bevrijdingsdag voor terraseigenaren – brak in Nederland direct een nieuwe massapsychose uit, nadat burgemeester Femke Halsema een demonstratie in Amsterdam over de dood door politiegeweld van een zwarte man in de VS liet doorgaan. 'Systemisch racisme' was opeens belangrijker dan een pandemie, de sluiting van het openbare leven en de zwaarste economische recessie in decennia. Leidt de Nederlandse politiek aan een bipolaire stoornis?

De geestelijke omwenteling begon met de Amsterdamse burgemeester Femke Halsema ('dit is zo belangrijk'), gevolgd door minister Sigrid Kaag (D66) en D66-fractievoorzitter Rob Jetten. Premier Mark Rutte (VVD) schaarde zich opeens achter opvattingen over systemisch racisme die hij jaren fel had bestreden.

De machthebbers leggen middenin een crisis een splinternieuw wereldbeeld op, compleet met pseudowetenschappelijke geloofsartikelen als 'wit privilege'. En stimuleren de verspreiding van dat wereldbeeld via de NPO, culturele en onderwijsinstellingen.

Het is bijna als in een scene uit *1984 v*an George Orwell, waarin het regiem van de totalitaire staat Oceanië middenin een massabijeenkomst aankondigt dat Oceanië in oorlog is met een nieuwe vijand. Slogans en spandoeken veranderen per direct, de propagandaboodschap van vijf seconden geleden staat nu gelijk aan verraad. Nederland strijdt niet meer samen tegen Corona, maar tegen Systemisch Racisme.

Dat de luidruchtige activisten van KOZP en BIJ1 ruim baan krijgen betekent dat ze geen echte bedreiging vormen voor de macht. Vooral partijen als D66 en GroenLinks nemen – deels uit overtuiging en deels uit angst om niet antiracistisch genoeg te zijn – stukje bij beetje de agenda van BIJ1 over. Politici van andere partijen zijn vooral bang om voor racist uitgemaakt te worden.

Bedreigingen open samenleving

Deze gedachtendwang vindt plaats tegen de achtergrond van een aantal trends die de open samenleving bedreigen. De grote techbedrijven profiteren maximaal van de Coronacrisis en concurreren kleine ondernemers dood. Naomi Klein noemt het de New Screen Deal.

Conglomeraten als Google en Amazon willen onderwijs, gezondheidszorg, betalingsverkeer, inkopen en vrijetijdsbesteding digitaliseren tot een 'No Touch' economie. Techbedrijven nemen armlastige overheden publieke dienstverlening uit handen. Overheden kunnen vervolgens fors bezuinigen op investering in die diensten. 'Het geld is op vanwege Corona', zult u regelmatig horen na de volgende verkiezingen.

In het Nieuwe Digitale Normaal mogen de laagstbetaalden – van alle kleuren – de gevaarlijke fysieke arbeid doen in werkkampen zoals de magazijnen van Amazon. 'Essentieel personeel' zal niet méér maar minder gaan verdienen. De ideologie van Big Tech en de staatsideologie bewegen naar elkaar toe: *woke* corporatisme. Staatssteun voor bedrijven, precair ondernemerschap voor laagbetaalde werknemers. Zoals minister Eric Wiebes (VVD) afgelopen maart zei over ZZP-ers: 'Ze hebben er zelf voor gekozen'.

Regeren per decreet

De regering komt met de 'tijdelijke wet maatregelen Covid-19', waarmee de ministerraad van Rutte3 voor één jaar per decreet – via ministeriële regelingen – over veiligheidszaken en essentiële vrijheden kan beslissen. Vrijwel alle adviesorganen maken gehakt van het wetsvoorstel. Hoogleraar Staatrecht Wim Voermans noemt het 'een terugkeer naar de tijd van koning Willem I'.

We hebben nog een parlement, maar de crisisstemming geeft machthebbers de kans om stemrecht, inspraak en de volksvertegenwoordiging als hinderlijk of populistisch weg te zetten. Minister Kajsa Ollongren (D66) onderzoekt maar vast de mogelijkheid tot uitstel van de verkiezingen. Opperhoofd Hubert Bruls van het Veiligheidsberaad en de 'superburgemeesters' vonden dat de gekozen Tweede Kamer maar 'onbehoorlijk' was tegen Halsema.

Afkopen 'witte schuld'

De bovenstaande trends zijn ieder op zich al een reëel gevaar voor de open samenleving. Samen kunnen ze de open samenleving verstikken. De wereldwijde protesten tegen racisme komen deels voort uit de economische onzekerheid na Corona. Ook andere groepen zullen gaan zich roeren. De macht begint daarom alvast met verdeeldheid zaaien.

Als Boris Dittrich (D66) in Buitenhof zegt dat 'witte mannen met de wind mee fietsen' begrijpt de goede verstaander dat niet Halsema, Kaag en Jetten gaan knielen – maar dat autochtonen zonder macht en invloed de afkoopsom voor de 'witte schuld' mogen gaan betalen.

Politici die zelf continu waarschuwen voor herleving van 'de jaren dertig' willen nu via noodwetten en gedachtendwang de rechtsstaat opheffen. Ook die surrealiteit beschrijft Orwell in 1984. Opinies verbieden uit naam van de diversiteit. Excommunicatie uit naam van de verbinding. Censuur uit naam van de persvrijheid.

Bent u resistent tegen een besmetting van uw geest? Durft u het *woke*-vaccin tegen afwijkende en 'witte' meningen te weigeren? Als de straf daarvoor verlies van werk en inkomen is? Of *online lynching*?

Kritische burgers kunnen zelf groepsimmuniteit opbouwen tegen collectieve psychose. Met onze individuele geest, ons kritisch denkvermogen, onze eigen keuzes. Anders past de Nederlandse politiek straks in drie slogans op een spandoek: Afstand = Nabijheid, Schuld = Verbinding, Armoede = Rijkdom.